

## Expunere de motive

**Samudaripen** este un termen în limba romani care se referă la genocidul împotriva romilor în cel de-al Doilea Război Mondial, în timpul holocaustului.

Acțiunile de exterminare în cadrul samudaripen-ului au fost mult mai puțin studiate, și numai în ultimii ani, comunitatea romă a început să ceară recunoașterea ca victime ale holocaustului în perioada celui de-al Doilea Război Mondial. Din cauza faptului că romii au fost mai slab organizați, este dificilă estimarea numărului de victime al samudaripen-ului dar se estimează că numărul de romi care au murit exterminați este între 200.000 și 2.000.000.

Cuvântul „samudaripen” înseamnă "ucidere în masă" în limba romani.

Data de 2 August este desemnată Ziua Memorială a Holocaustului Romilor (numit și Holocaustul Uitat) pentru că în noaptea de 2 august 1944, în lagărul de concentrare de la Auschwitz II-Birkenau, cei 2,897 de membri de etnie romă rămași în viață - femei, bătrâni și copii din așa-numitul "lagăr al țiganilor" au fost exterminați în camerele de gazare. N-au existat supraviețuitori romi sau sinti în lagărele de concentrare de la Auschwitz. Josef Mengele a manifestat interes în mod deosebit pentru romi și i-a supus unor experimente îngrozitoare.

În conformitate cu Rezoluția Parlamentului European din 15 aprilie 2015 referitoare la Ziua internațională a romilor – atitudini antițigănești în Europa și recunoașterea de către UE a Zilei de comemorare a genocidului împotriva romilor în al Doilea Război Mondial (2015/2615(RSP)), s-a stabilit o zi europeană de comemorare a victimelor genocidului romilor în timpul celui de-al Doilea Război Mondial – **2 August – Ziua europeană de comemorare a Holocaustului împotriva romilor.**

În numeroase ocazii, Parlamentul European și-a exprimat îngrijorarea profundă legată de proliferarea atitudinilor anti-rome în Europa, proliferare exprimată, printre altele, prin **retorica împotriva romilor și prin comiterea unor atacuri violente – inclusiv infracțiuni motivate de ură – îndreptate împotriva romilor în Europa, fapte care sunt incompatibile cu normele și valorile Uniunii Europene și care constituie un obstacol major în calea integrării reușite a romilor în societate și a asigurării respectării depline a drepturilor omului în cazul lor.**

Conform estimărilor, **cel puțin 500.000 de romi au fost exterminați în timpul celui de-al Doilea Război Mondial** de regimul nazist și de alte regimuri și aliații

acestora, iar în anumite țări a fost exterminată peste 80% din populația de etnie romă. **În România, peste 25.000 de romi au fost deportați în vederea exterminării în Transnistria în aceeași perioadă, dintre care aproximativ o jumătate au supraviețuit.**

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, cel puțin **23.000 de romi au fost uciși prin gazare în Zigeunerlager** (lagărul de țigani) de la Auschwitz-Birkenau, iar într-o singură noapte, **noaptea de 2 spre 3 august 1944, au fost uciși în lagărul respectiv 2.897 de romi**, în majoritate femei, copii și vârstnici. Astfel, ziua de **2 august** a fost aleasă de organizațiile romilor și recunoscută la nivel european drept **ziua de comemorare a victimelor de origine romă ale acestui genocid.**

**Genocidul săvârșit de regimul nazist și de alte regimuri și aliații acestora asupra romilor este un fapt ignorat și necunoscut de publicul larg, adesea nerecunoscut ori nepredat în școli, ceea ce plasează romii printre victimele ignorate ale genocidului comis în cursul celui de-al Doilea Război Mondial.**

**Comemorarea crimelor împotriva umanității și a încălcărilor extrem de grave ale drepturilor omului este esențială pentru susținerea cauzelor păcii, reconcilierii, democrației și drepturilor omului în Europa.**

**Genocidul romilor în Europa merită recunoaștere deplină, proporțional cu gravitatea crimelor regimului nazist și ale altor regimuri, care aveau ca scop eliminarea fizică a romilor din Europa, precum și a evreilor și altor grupuri minoritare (persoane cu dizabilități, minorități religioase, homosexuali, dizidenți, prizonieri de război ș.a.).**

În conformitate cu obligația României de a respecta valorile fundamentale ale UE, democrația și statul de drept, obligație monitorizată de Comisia Europeană, **propun adoptarea proiectului de lege pentru comemorarea Zilei de comemorare a Holocaustului împotriva romilor– Samudaripen-ul** pentru recunoașterea genocidului comis împotriva romilor în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, cu ocazia zilei de 2 August

Având în vedere cele prezentate mai sus, supunem dezbaterii Parlamentului României următoarea propunere legislativă care contribuie la cunoașterea de către cetățenii români a istoriei romilor și la conștientizarea și combaterea atitudinilor antirome în România.

**Inițiator**  
**Vasile Daniel**  
deputat Partida Romilor "Pro-Europa"

